

OP DE HOOGTE

Augustijns Centrum
de Boskapel

Mei 2008

“... bij tijd en wijle van mening verschillen zonder haat, alsof iemand het oneens was met zichzelf en juist door die schaars voorkomende onenigheid fleur geven aan de eensgezindheid van meestal ...” “
(Augustinus, *Belijdenissen*, IV,8,13,p.113)

Colofon :

Op de Hoogte is het bulletin van de Boskapelgemeenschap. Het biedt ruimte voor Boskapellers en andere bezoekers van de kapel om te schrijven of te lezen over zaken die de gemeenschap van de Boskapel of de kerkgemeenschap in het algemeen raken.

Ook geeft het informatie over vieringen in de kapel en andersoortige informatie over activiteiten die vanuit de Boskapel worden ondernomen.

Op de Hoogte verschijnt 10 maal per jaar.

Redactie:

Mechy Dolmans-van Oosterhout,
Gerard Willems (beiden eindredactie),
Chris Dijkhuis en Jan Garnier

e-mail : gerard.m.willems@planet.nl + mechy@xs4all.nl
Schoutstraat 23, 6525 XR Nijmegen 024 3554903

Lay-out en druk:

Helma Bertels, Myriam Devos, Hans Thoonen
(e-mail jgmthoonen@hetnet.nl)

Abonnementen:

Na schriftelijke aanmelding ontvangt u voor 9 euro een jaar lang *Op de Hoogte* thuis

Adres Boskapel:

Graafseweg 276
6532 ZV Nijmegen
tel/fax 024-3776968 bgg 024-3726610
homepage: www.boskapel.nl
e-mail: a.c.boskapel@wannadoo.nl
Postbank: 22.06.916, Rabobank: 15.78.32.856
t.n.v. Rector Boskapel

VOORWOORD

De veelbezongen meimaand is er weer, niet voor niets ook bloeimaand geheten. Bloemen springen te voorschijn, bomen en struiken zijn vol ontluikend groen. Een voorbode van het paradijs. Wat zouden wij zijn zonder? Een van de mooiste boeken die ik met mijn kinderen gelezen heb is: *De tuinen van Dorr*, van Paul Biegel. Door kwade krachten wordt het in het stadje nooit meer lente, want het jaar loopt van 21 sept. tot 21 maart en weer terug. Tot op een goede dag het kwaad overwonnen wordt en de stad weer feestelijke kleuren krijgt en bloemen en groen overal losbarsten, vogels tjilpen en de mensen weer gelukkig en vrolijk zijn. Is dit niet een mooi beeld van de Stad van God?

Chris Dijkhuis leidt ons nu al maanden door het lange en moeilijke boek van Augustinus met deze naam. Inmiddels zijn we aan boek V. Er zijn in onze tijd andere bedreigingen dan in Augustinus' tijd: de toekomst van onze hele planeet staat op het spel. En weer moeten mensen kiezen tussen de Stad van God en de stad van het kwaad, waar het nooit meer lente wordt.

Naast de gebruikelijke berichten treft U ook de door Jan Broeders vertaalde bedankbrieven van de twee Boliviaanse studenten, die mochten profiteren van de opbrengst van onze Vastenactie. Ook kunt U het vervolg lezen van een artikel over de Russisch Orthodoxe Kerk, m.n. hoe deze in Nederland is terechtgekomen. Verder is er een interview met Agaat Nouwen over wat haar bewoog zich bij onze gemeenschap aan te sluiten. Jan Garnier doet verslag van het regionaal netwerk dat ontstaan is na de studiedag rond de brochure *Kerk en Ambt*. Gerard Willems vertelt ons welk boek de leesgroep deze keer doorgenomen heeft.

Hopelijk kunt U in deze mei *Op de Hoogte* lezen tussen de bloemen op uw balkon of in een rustig lentehoekje van uw tuin!

Mechy Dolmans-van Oosterhout en Gerard Willems

LITURGIEKALENDER

mei 2008

tijd rond Pinksteren

liturgische kleur: wit.

met Pinksteren: rood

tijd van de vieringen: half 11

De vijftigste dag is de afsluiting van Pasen. In vijftig dagen is het zaad ontkiemd en tot wasdom gekomen. Pinksteren is misschien wel het belangrijkste feest in het kerkelijk jaar. Jezus' geboorte, lijden, dood, opstanding en hemelvaart zijn belangrijke gebeurtenissen, maar wat hadden we er nu nog van geweten als niemand er getuigenis van had afgelegd? Hadden we dan wel Kerstmis en Pasen gevierd?

- zondag 4 mei: Johannes 17, 1-11: De Geest toegezegd; overweging: Maria Schröder
- zondag 11 mei: Johannes 20,19-23: PINKSTEREN
- zondag 18 mei: Johannes 3, 16-18: de drie-ene God
- zondag 25 mei: Johannes 6, 51-58: Sacramentsdag
- zondag 1 juni: EERSTE COMMUNIEVIERING VAN ACHT BOSKAPPELLERTJES

Toelichting bij de voorbede en stilte.

de voorbede (enkelvoud: het is het ene gebed van de gelovigen, maar bestaat uit meerdere intenties). In de officiële liturgie is de voorbede een scharniermoment tussen woord- en tafeldienst. Maar omdat er op het eind van de woorddienst al zoveel is gezegd, bidden wij de voorbede na de communie. Zo tegen het eind van de viering zou je het dan een scharniermoment tussen binnen en buiten kunnen noemen. Want bij de voorbede gaat het vooral om de beweging naar buiten, over en door de kerkmuren heen, de beweging van ons naar anderen toe. Biddend gaat onze aandacht uit naar mensen en gebeurtenissen die we in Gods zorg willen

aanbevelen. Alles wat in mensen leeft mag aangeraakt worden en bewust gemaakt, maar niet platgepraat. Om openheid te bewaren moeten de aanduidingen van nood en hoop niet al te concreet ingevuld worden. Algemene aanduidingen geven de aanwezigen de ruimte er een eigen invulling aan te geven. De gebeden voor persoonlijke noden en dierbare doden uit het intentieboek lezen we voordat het tafelgebed begint.

Stilte. We kennen 'de stilte na de communie' die we in de Boskapel even opschuiven tot na de voorbede. Nu hoeft er niets meer gezegd te worden en mag de voorbije viering nog even naklinken in de stilte. Een ruime stilte waarin, om het met Willem Barnard te zeggen, het besef kan doorbreken dat God en mens elkaar raken als een tweestemmig lied.

Joost Koopmans

AFSCHEID

Bij het afscheid van de trouwe Boskapellers Wim en Lot Ligtenberg en Nic en Ria van der Lelie, las ik een gedicht voor van Rutger Kopland dat in zijn geheel als volgt luidt:

Weggaan is iets anders
dan het huis uitsluipen
zacht de deur dichttrekken
achter je bestaan en niet
terugkeren. Je blijft
iemand op wie wordt gewacht.

Weggaan kun je beschrijven als
een soort van blijven. Niemand
wacht want je bent er nog.
Niemand neemt afscheid
want je gaat niet weg.

OPROEP

Ook pater Ben Noords osa, nam afscheid. Met het oog op de sluiting van het convent koos hij voor Catharinahof, een wooncomplex voor religieuzen aan de Rosa de Limastraat, dicht bij dus. Hij is degene die de verwaarloosde **tuin** rond de Boskapel tot zo'n bloeiend geheel wist te brengen. Zijn er enkelen onder ons die het onderhoud willen overnemen? Henk Peereboom heeft aan de tuin rond het convent al werk genoeg. Wie meldt zich bij mij of bij Henk?

En dan nog een oproep, want met het vertrek van Wim Ligtenberg hebben we geen '**inval-pianist**' meer. Wie kan piano spelen, en wil dat doen in noodgevallen en tijdens de vakantie?

Joost Koopmans

RESULTATEN VASTENACTIE 2008

Na een aarzelend begin heeft de vastenactie voor arme studenten van de Katholieke Universiteit van Bolivia toch nog € 1500,- opgebracht. Een mooi resultaat. Pater Hans van de Berg, de Augustijn die momenteel Rector Magnificus is van deze universiteit, had met name een tweetal studenten aanbevolen: Reynaldo Rodrigo Velasquez en Maria del Rocio Viscarra. Kort nadat ik het eindbedrag aan pater van de Berg had gemaïld, ontving ik van beide studenten afzonderlijk een dankbrief, gericht aan de Boskapelgemeenschap. Beide brieven heb ik voor u vertaald:

La Paz, 10 april 2008

AAN DE BOSKAPELGEMEENSCHAP

Geachte Dames en Heren,

Ontvang door middel van deze brief een hartelijke groet; daarnaast wens ik u succes met uw activiteiten als weldoeners. Ik ben blij, dat ik in de gelegenheid ben u te bedanken voor de samenwerking die voor mij een belangrijke stimulans betekent.

Ook voor mijn moeder wordt een droom vervuld. Zij blijft zich ondanks de problemen met haar gezondheid inspannen om mij de gelegenheid te bieden mijn studie aan de Boliviaanse Katholieke Universiteit 'San Pablo' voort te zetten. Deze prestigieuze universiteit biedt, met sociale doelstellingen als uitgangspunt, mij de gelegenheid om mijzelf verder te ontwikkelen. Daardoor wordt een grote wens van mij gerealiseerd.

Zonder enige twijfel zal ik met dank blijven terugdenken aan uw Gemeenschap. Vanaf de dag van vandaag bent u een belangrijk referentiepunt in mijn leven. Ook ik wil uw solidariteit en hulpvaardigheid in praktijk brengen in zover mijn beschermelingen mij toestaan dit waar te maken.

Ik wens u het allerbeste toe en de bescherming van Onze-Lieve-Heer en van de maagd Maria.

Met hoogachting,

Reynaldo Rodrigo Velásquez,

Student sociale wetenschappen, communicatie.

La Paz, 11 april 2008

AANDE BOSKAPELGEMEENSCHAP

Geachte Dames en Heren,

Het is me een eer me door middel van deze brief tot u te richten vanuit mijn hart en met respect.

De voornaamste reden hiervoor is: om u te danken voor de humanitaire hulp voor mij persoonlijk. Ik ben studente aan de Katholieke Universiteit van Bolivia 'San Pablo', met als specialiteit Grafisch Teken. Mijn vooropleiding kon gerealiseerd worden via de Salesianen. Ik deed met succes eindexamen aan het college van Don Bosco in la Paz.

Ik was niet in de gelegenheid me in te schrijven bij de universiteit San Andrés door de constante politieke problemen, die een normaal verloop van opleiding en beroepsuitoefening belemmeren. Daarom heb ik voor de Katholieke Universiteit gekozen. Ik word daar tevens geholpen om mij de humane,

ethische en morele waarden eigen te maken; daardoor ik in harmonie ben gekomen in mijn dagelijks leven, in mijn werk en in mijn geloof. Ik heb gekozen voor de richting Grafisch Tekenen, omdat dit een richting is waarin ik me kan ontplooiën en me gelukkig voel. Ook mijn creativiteit komt daar tot haar recht. Eén tekening kan meer uitdrukken dan duizend woorden kunnen zeggen.

Ik voel me er helemaal thuis. Ik wil een goede studente zijn om later in mijn professionele leven mijn land Bolivia te dienen. Ik eindig deze brief met de wens, dat u veel succes zult blijven hebben in uw werk voor het welzijn van de studerende jeugd, waarvan het katholieke Bolivia de vruchten plukt.

*Met hoogachting,
Maria del Rocio Viscarra Argote*

“VAN OUDE MENSCHEN, DE DINGEN DIE VOORBIJ GAAN” (L.COUPERUS)

Zondag 13 april 2008 namen twee echtparen afscheid van de Boskapel: Wim en Lot Ligtenberg (L.) en Nic en Ria van der Lelie (R.), die meer dan 35 jaar, een groot deel van hun leven, trouwe bezoekers waren van de Boskapel .

Nic en Ria kwamen aanvankelijk steeds vanuit Arnhem en later vanuit Zevenaar Gezien hun leeftijd vinden zij het te veel worden om vanuit Zevenaar hierheen te komen.

Wim Ligtenberg bespeelde destijds in de dienst van half 10 het orgel en de piano en de laatste jaren kennen we hem als de vakantie pianist / organist in de dienst van half 11. Wim en Lot verhuizen naar een zorgwoning in Brummen in de buurt van Zutphen.

We danken beide echtparen voor hun betrokkenheid en inzet. De Boskapel mag dan voor hen “voorbijgaan”, wij wensen hun van harte een nieuwe plek toe waar ze zich thuis voelen en waar ze kunnen bidden, zingen en pianospelen! Leef nog lang en gezond en weet God te allen tijde nabij!

EN VAN NIEUWE MENSEN, DE DINGEN DIE KOMEN GAAN

Op dezelfde zondag 13 april werd Esther, dochter van Lara en Theo van der Zee, in de Boskapel gedoopt. Welkom Esther! Hopelijk zie je samen met papa en mama en je broertje Jonathan veel nieuwe

dingen komen in de Kerk, zowel onder het dak van de Boskapel als daarbuiten!

Mechy Dolmans-van Oosterhout.

INTERVIEW

Met: Agaat Nouwen

Ook Agaat Nouwen behoort tot de mensen die betrekkelijk nieuw zijn in de Boskapel. Ze werd geboren in Delft op 14 januari 1974. Ze woonde een groot deel van haar kindertijd in Pijnacker. Daar werd ze samen met haar jongere zusje Barbara op 4-jarige leeftijd gedoopt in de Nederlands Hervormde Kerk. Haar progressief denkende ouders vonden het kerkelijke milieu in Pijnacker erg benauwend en beperkend. Het gezin verhuisde naar Oss en vanaf die tijd werd er niet meer naar de kerk gegaan. Agaat heeft om die redenen nooit haar belijdenis gedaan. Maar ze bleef gelovig. Haar moeder placht destijds van haar te zeggen: “het wordt vast het toneel óf de kansel!”

Agaat woont samen met Bjorn in Oss. Ze is fysiotherapeute. Omdat ze een tijd ziek is geweest en nog herstellende is, heeft ze nog geen vaste baan, maar werkt via een uitzendbureau speciaal voor fysiotherapeuten. Ze houdt van lezen, tekenen en schilderen, tuinieren en wandelen.

Hoe ben je in de Boskapel terecht gekomen?

“Altijd ben ik blijven geloven en tijdens mijn ziekte ging ik in Oss vaak zomaar in een kapel om er stil te zijn en te bidden. Mijn omgeving, mijn ouders, mijn vriend konden niets met dat geloof, het was alleen van mijzelf. Drie jaar geleden stierf mijn vader. Hij kwam uit een zeer gelovige familie en hoewel hij niet meer praktiseerde bleef hij altijd een gelovig mens. Na zijn dood kreeg ik steeds meer behoefte mijn geloof met anderen te delen. Op 1 september 2007 zat ik samen met vrienden naar *Zomergasten* op TV te kijken. Paul de Leeuw ontving die laatste uitzending allerlei mensen uit het land, waaronder Louis de Mast. Hij vertelde over zijn geloof en de Boskapel en dat hij als kind al erg boos was

geweest over het vernielen van oorlogsgraven. Kijk zei mijn vriend, daar zit iemand zoals jij: iemand die gelooft en zich druk maakt om allerlei onrecht!

Via de webmail van de VPRO kwam ik in contact met Louis. Hij mailde mij om eens kennis te maken met de Boskapel. Dat heb ik dus gedaan.”

Wat boeit je in de Boskapel ?

“Het eerste bezoek was best spannend, ik ben immers niet katholiek. Hoe zou dat hier gaan met de communie? Ik vroeg links en rechts wat ik doen moest. Maar ik voelde me hier meteen op mijn plaats. Om uit te testen wat de Boskapel dan zo bijzonder maakte, heb ik een tijdje allerlei andere kerken, zowel protestantse als katholieke, bezocht. Mijn keuze viel duidelijk op de Boskapel. De sobere aankleding van het interieur geeft rust en nodigt uit tot bezinning, het geeft plaats aan het Heilige. Wat dat betreft lijkt het interieur op een protestantse kerk! Verder voel ik dat hier ruimte is voor eigen invulling en interpretatie. Er ligt hier geen nadruk op dogma’s. Ik voel dat de Boskapel ook een echte gemeenschap is, waarin men oog heeft voor elkaar.

Wat denk je van de toekomst van de Boskapel?

“Als ik naar de gemiddelde leeftijd van de bezoekers kijk, baart die toekomst me wel zorgen.

Maar ik zie ook jonge mensen en kinderen! Opvallend is verder dat de mensen hier erg betrokken, bevlogen zelfs zijn! Dat moet toch toekomst hebben! Zelf wil ik in die toekomst wel iets met kinderen doen b.v. in de kindernevendienst.”

Mechy Dolmans-van Oosterhout.

KERK EN AMBT – HOE VERDER (Vervolg)

Naar een regionaal netwerk

In september 2007 verscheen de brochure van de dominicanen *Kerk en Ambt* en deze heeft veel stof doen opwaaien. Vanuit de kerkleiding is meteen negatief gereageerd en de dominicanen werden dringend verzocht een geplande studiedag niet te laten doorgaan. Anderen (niet gelieerd aan de dominicanerorde of bisschoppen) namen het initiatief over en op 10 november werd een symposium gehouden in de Dominicuskerk in Amsterdam. Daar kwamen ruim 550 mensen op af.

Een van de zaken die daar naar voren kwamen, was dat het een goed ding zou zijn als er regionale netwerken werden opgericht. Aan de pilaren van de Dominicus waren vellen papier opgehangen, waar men per provincie namen, adressen, e-mailadressen en telefoonnummers kon noteren. Zo werden 54 namen en adressen bekend uit de provincie Gelderland. Vanuit de Boskapel is toen een initiatiefgroepje gevormd, bestaande uit Rinus Bal, Joost Koopmans en Ans Metz. Zij hebben een bijeenkomst belegd op 1 maart in de Boskapel. Daar waren toen 50 genodigden aanwezig uit de hele provincie. Om een idee te geven: de meeste uit Nijmegen (dus niet alleen uit de Boskapel) maar ook uit Ermelo, Bennekom., Beuningen, Apeldoorn, Molenhoek, Malden, Arnhem, Epe, Heeselt, Twello en Driebergen.

Wat willen wij?

Het was voor het initiatiefgroepje best spannend om aan deze bijeenkomst te beginnen, want er was geen voorgestructureerde agenda. Misschien waren er wel allerlei verschillende verwachtingen, verlangens en behoeften. Begonnen werd daarom met de vraag: wat willen wij? Het bleek al gauw dat hier mensen bij elkaar waren die iets wilden met hun kerk, maar die hierbij vooral hinder ondervonden van de kerkelijke leiding. Men wilde verdieping van spiritualiteit, een plek om op eigentijdse wijze het

geloof te vieren, de eigen verantwoordelijkheid nemen, gelijkheid van mannen en vrouwen en vooral: men wil gehoord worden en in dialoog gaan met de bisschoppen. Maar dat lijkt op een gesprek tussen doven.

Het bleek ook, dat we in Nijmegen tot op zekere hoogte bevoorrecht zijn. In de stad zijn verschillende ‘broedplaatsen’ waar men de vrijheid neemt om van de voorgeschreven paden af te wijken. Op de Veluwe b.v. ligt dat allemaal niet zo gemakkelijk.

Het gezelschap was van mening, dat de brochure *Kerk en Ambt* nog te weinig bekend was bij het kerkvolk en van verschillende kanten werd het verlangen geuit naar meer publiciteit, ook om jongeren bij de vernieuwingsbeweging te betrekken.

Afspraken

De bijeenkomst werd ervaren als goed en inspirerend. Men wil daarom een vervolg. Het was wat moeilijk om een geschikte datum te vinden, maar kwam uit op 6 september 2008.

De brochure is helder en beknopt, maar door de kritiek die er op is gekomen blijven er nog voldoende vragen over waar men graag verheldering over wil hebben. Thema's als priesterschap, eucharistie en traditie zijn niet zonder meer voor iedereen duidelijk.

Ad Willems, een van de auteurs die ook aanwezig was, heeft toegezegd, op zo'n bijeenkomst nadere uitleg te willen geven. Wanneer deze leeravond zal worden gehouden is nog niet bekend. In ieder geval wel voor 6 september.

De voorbereidingsgroep is uitgebreid. Naast Rinus Bal (die optrad als dagvoorzitter) Joost Koopmans en Ans Metz van de Boskapel verklaarden zich drie mensen bereid om te helpen bij de organisatie. Dat zijn Margot Niekus (Malden), Mariet Horstink (Nijmegen) en Berbard Buys (Nijmegen).

Kritiek

Op de brochure is een kritische reactie gekomen van de zijde van de orde van de dominicanen. Deze is geschreven door pater Hervé Legrand o.p. hoogleraar aan het Institut Catholique in Parijs. De magister van de orde en de generale raad van de orde der predikbroeders pater Carlos A. Azpiroz Costra heeft deze reactie voorzien van een schrijven waarin hij te kennen geeft dat dit het officiële standpunt weergeeft van de orde.

Deze kritiek van pater Legrand is te lezen op internet: R.K.-Kerkplein.org en is sterk afwijzend.

Dr. Hermann Häring, hoogleraar aan de Radbouduniversiteit heeft op dit schrijven van pater Legrand gereageerd. Het is te merken, dat hij zich behoorlijk kwaad heeft gemaakt en laat van de kritiek van pater Legrand eigenlijk geen spaan heel. De goede pater geeft antwoord op wat niet wordt gevraagd en veroordeelt wat niet wordt beweerd.

Ook anderen hebben gereageerd op R.K.-Kerkplein.org. Wie een spannend stukje actuele kerkgeschiedenis mee wil maken is lezing van harte aanbevolen.

Jan Garnier

ORTHODOXIE. DE OOSTERSE KERK. (vervolg op de tekst in het aprilnummer)

De teksten die in de Orthodoxe eredienst worden gebruikt zijn in de regel zeer oud en stammen uit de eerste eeuwen der kerk. De zang is kerk Slavisch. Erg belangrijk om te weten is, dat de Orthodoxe kerk het kerkelijk jaar beleeft via de Juliaanse kalender terwijl de westerse kerk onder Paus Gregorius XIII in het jaar 1582 de Gregoriaanse kalender als kalenderhervorming heeft laten doorvoeren. Hierdoor zien wij een verschil in het kerkelijk jaar waar de hoogfeest van Kerstmis een verschil heeft van 13 dagen, terwijl het Paasfeest, van gelijke viering tot 5 weken kan

verschillen. Dat laatste heeft met de maanstand te maken, maar is moeilijk om éven uit te leggen. In 2008 is er een verschil van 5 weken en wordt Orthodox Pasen gevierd op 27 april. Een ander verschil is dat de kerken van het Westen iets meer nadruk leggen op het kruis en de Orthodoxe kerk iets meer stilstaat bij de verrijzenis .

Uiteraard is het niet zo dat in de Westerse traditie de verrijzenis of opstanding nauwelijks een rol zou spelen, of dat in de Orthodoxe kerk de kruisiging van weinig betekenis zou worden beschouwd, het is een accentverschil: in het Westen staat het kruis op een centrale plaats in het Oosten de opstanding.

In dit verband is het tekenend dat de kerk in Jeruzalem die door de westerse Christenen de Heilig Grafkerk wordt genoemd, door de Orthodoxe Christenen Opstandingkerk wordt genoemd. De plaats van het Graf is ook de plaats van de Opstanding. Een ander belangrijk verschil om te vermelden is, dat de Orthodoxe kerk geen bisschop heeft die een positie inneemt gelijk die van de Paus van Rome in de Rooms Katholieke kerk. De Orthodoxe kerk bestaat uit een aantal veelal nationale kerken die vaak een patriarch aan het hoofd hebben staan. Zo'n patriarch wordt wel met eerbewondering bejegend, maar hij staat niet boven zijn medebisschoppen. De patriarch is voorzitter van de bisschoppensynode en van andere algemene kerkelijke vergaderingen (b.v. een Concilie) maar heeft in andere bisdommen dan het zijne niets te vertellen. Dit houdt in dat de eenheid van de kerk niet in de *organisatie* wordt beleefd, maar in het Orthodoxe *geloof en de sacramenten*, met name de eucharistie. Dat betekent b.v. dat niet Orthodoxen in de Orthodoxe kerk niet worden toegelaten tot de Heilige Communie.

De parochiepriesters zijn in de regel gehuwd met dien verstande dat priesters en diakenen niet mogen trouwen, maar dat getrouwde mannen wel tot diaken of priester kunnen worden gewijd. Monniken en bisschoppen zijn altijd ongehuwd. De Orthodoxe

kerk is met het huwelijk tussen grootvorstin Anna Paulowna met de latere koning Willem II definitief naar Nederland gekomen. Anna Paulowna was tussen 1840 en 1849 koningin in Nederland en er was een hofkapel in Den Haag waar de vorstin ter kerke ging. Later ontstond hieruit in Den Haag een Russisch Orthodoxe parochie voor Russen en andere Orthodoxe gelovigen. Na de Russische revolutie van 1917 kwamen veel Russisch Orthodoxe vluchtelingen naar ons land, evenals na de tweede wereldoorlog toen er Grieken en Serviërs naar ons land verhuisden. Na het vallen van het IJzeren gordijn vestigden heel wat Russen zich in ons land die naar de Orthodoxe kerk verlangden.

In Nederland zijn ongeveer een twintigtal parochies in verschillende plaatsen. Zoals in Den Haag (met zelfs een klooster voor nonnen.), Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Maastricht, Eindhoven, Amersfoort, Deventer, Nijmegen (in de voormalige kapel van het toenmalige zusterklooster aan de Dobbelmanweg) en Breda. Er is een nonnenklooster in Asten met een zestal vrouwen en het bekende kloostertje in Sint Hubert van de helaas overleden vader Pachoom, dat als kleine parochie elke zondag een liturgie heeft om 10.30 uur.

Mocht U eens een dienst willen bijwonen, dan bent U van harte welkom. De Orthodoxe kerk is immers Uw zusterkerk die ondanks verschillen toch ook veel gemeenschappelijk heeft.

Adriaan Theodoor de Winter,

Lidmaat van de Russisch Orthodoxe Kerk

Weth. TheunissenHof 4

6596 EA Milsbeek.

0485 – 51 52 62.....

a.de.winter25@kpnplanet.nl

VERSLAG LEESGROEP 4 Maart 2008.

Deze keer bespraken we een experimentele roman van Jonathan Safran Foer getiteld *Extreem luid en ongelooflijk dichtbij*. Op een unieke manier, die wel wat heen en weer bladeren vraagt en ook kijken en associëren behalve lezen, geeft de auteur ons een aangrijpend beeld van wat een ramp met mensen kan doen. Het leven met een post-traumatisch stressyndroom wordt voor sommige figuren in de roman bijna onmogelijk. Ze trekken zich terug uit hun sociale omgeving, onmachtig om nog gelukkig te zijn. Anderen zinken in een machteloze apathie, of klampen zich vast aan een onzinnig doel. De rampen die in deze roman op de achtergrond van de psychische drama's de hoofdrol spelen zijn het bombardement op Dresden in de tweede wereldoorlog en de aanslag op het World Trade Centre in New York. We leven mee met een superintelligent, maar psychisch labiel jongetje, Oskar, die na de dood van zijn ook al merkwaardige vader in de Twin Towers, als een bezetene op zoek gaat naar een slot waarop de sleutel past die hij in een vaas in de kast van zijn vader na diens dood heeft gevonden. De zoektocht bewaart voor hem de band met zijn vader waar hij zielsveel van houdt. Zijn grootmoeder, die tegenover hem woont, en via een walkie-talkie regelmatig contact met hem onderhoudt, schrijft hem brieven waarin ze haar verleden beschrijft en haar familie tot en met Oskars betovergrootmoeder toe. Ook haar relatie met haar echtgenoot, Oskars grootvader, die na Dresdens bombardement niet meer kan praten en schriftelijk communiceert. Als ze in verwachting raakt en haar zoon Thomas (die dus omkomt in de 'Twin Towers' op 9 september 2001) geboren wordt vertrekt Oskars opa. Hij was bang, niet bang om zijn zoon te verliezen, maar bang dat hij zou leven! "Leven is angstaanjagender dan de dood", zo schrijft hij. Hij reist met twee koffers vol met brieven, en sjuwt die ook weer met zich mee als hij na de aanslag op de 'Twin Towers', wetend dat zijn zoon dood is, weer bij zijn vrouw, Oskars oma, op de stoep staat. De koffers zitten vol brieven, brieven die hij aan zijn zoon heeft geschreven

vol met dingen die hij nooit tegen hem heeft kunnen zeggen. Deze brieven worden uiteindelijk door Oskar en zijn niet als zodanig door hem herkende grootvader in de lege kist gelegd waarin het ontbrekende, want in het puin van de torens volkomen verpulverde, lichaam van Oskars vader ter aarde is besteld. Het raadsel van de sleutel wordt opgelost. Oskar vindt uiteindelijk de man van wie zijn vader een oude vaas heeft gekocht waarin de sleutel zat. Tijdens zijn zoektocht was hij “ongelofelijk dichtbij” deze man geweest en had hij hem “extreem luid” naar zijn vrouw horen roepen. Iedereen in New York leed kennelijk mee met de nabestaanden van de ramp, want de eigenaar van de sleutel huilt te samen met Oskar diens eindeloos verdriet weg. Het is een complexe roman die pas bij herlezing zijn geheimen prijsgeeft en daarbij vragen oproept die in de leesgroep veel stof tot discussie boden.

Gerard Willems.

Voor u gelezen:

AUGUSTINUS' DE STAD VAN GOD, BOEK V (3)

Nadat in de vorige aflevering een overzicht is gegeven van de Romeinse geschiedenis tot het begin van de keizertijd, keren we weer terug naar de tekst van Augustinus. Als hij in hoofdstuk 12 van boek V een nog kortere samenvatting van de koningstijd en de republiek heeft gegeven dan de onze, vermeldt hij hoe de Romeinse geschiedschrijver Sallustius Marcus Cato en Gaius Julius Caesar omschrijft als “twee grote en voortreffelijke mannen”. Het gaat hierbij om twee politieke vijanden: Cato is de man die het eind van de republiek niet wilde meemaken, Caesar is de grote man die het begin van de nieuwe tijd markeert. In Caesar prijst Sallustius dat hij zich een grote taak als veldheer wenste. Augustinus constateert dat Caesar met zijn verlangen naar lof en begeerte naar roem arme volkeren (*miseras gentes*) ging

beoorlogen. Met instemming zegt Augustinus dat Cato door Sallustius meer geprezen wordt. De man die zich in zijn zwaard stortte toen bij Thapsus in Afrika het doek voor de republiek viel, wordt immers aangeduid met de volzin “Hoe minder hij de roem zocht, des te meer viel die hem ten deel.” Maar, zegt Augustinus, roem wil zeggen een gunstig oordeel van mensen over andere mensen. Daarom staat deugd hoger dan roem: deugd is niet tevreden met wat de mensen zeggen, als het eigen geweten niet hetzelfde zegt. De deugd van Cato schijnt dus veel dichterbij de ware deugd te komen. Een lange lofprijzing van Sallustius over de Romeinen van de vroege republiek roept bij Augustinus de reactie op dat die lof niet slaat op alle of zelfs op het merendeel van de Romeinen. De strijd tussen de patriciërs en het plebs noemt hij en de oorlogen tegen Carthago. De eerezucht van het oude Rome is dan verworpen tot hebzucht.

In de volgende hoofdstukken beargumenteert Augustinus dat God gewild heeft dat Rome met al haar fouten en misstanden paal en perk zou stellen aan nog veel ergere ondeugden van de volkeren in het oosten, maar een mens moet niet uit zijn op het vergaren van lof en prijs: alle glorie van rechtvaardige mensen is gelegen in de glorie van God. God beloofde de Romeinen wel voor hun goede daden, maar dat was maar tijdelijk. Burgers die hier ook smaad verduren voor de waarheid van God en daarbij een voorbeeld nemen aan Romeinen van de oude (en goede) stempel, krijgen de eeuwige stad (*civitas sempiterna*) als beloning. Is het, zo vraagt Augustinus zich af, dan zoiets bijzonders dat een mens voor het bereiken van de hemelse vaderstad deze wereld van weinig belang acht? Die Romeinen maakten zich immers al voor een aardse stad verdienstelijk?

De eerste die dan de revue passeert is Brutus, de eerste consul nadat de laatste koning Tarquinius Superbus was verjaagd. Niet lang na het ontstaan van de republiek kwam er een gezantschap van Tarquinius om de eigendommen van de koninklijke familie op te vragen. De senaat nam de tijd daarover te beraadslagen en ondertussen slaagden de gezanten erin een groep jongeren van

aanzienlijke komaf ertoe te bewegen een petitie te tekenen waarin Tarquinius gevraagd werd terug te keren. De actie kwam aan het licht. Tarquinius kreeg niets van zijn eigendommen terug, het gezantschap kon volgens de gebruiken van die tijd ongedeed vertrekken, maar de ondertekenaars werden gearresteerd en op dezelfde dag berecht en veroordeeld. Zo werden voor de ogen van Brutus twee van zijn eigen zoons eerst geselsd en vervolgens onthoofd. Brutus zat op een verhoging en niemand kon op zijn strakke gezicht lezen wat er in de bevrijder van Rome omging. Na een hele serie andere voorbeelden te hebben gegeven uit de uiteraard deels mythische geschiedenis van het oude Rome komt Augustinus met de uitspraak dat er verschil bestaat tussen het verlangen naar menselijke roem en het verlangen naar heerschappij, maar slaaf zijn van menselijke roem is even verwerpelijk als slaaf zijn van lichamelijk genot. Alle macht komt van God, Gods voorzienigheid bepaalt alles, de roemrijke geschiedenis van Rome, maar ook het lijden en de uitslag van oorlogen. Augustinus neemt in de laatste hoofdstukken van boek V ook de keizertijd in zijn beschouwingen op. God die de macht aan Augustus gaf, heeft ze ook aan Nero gegeven. Hij die Vespasianus en Titus (*suavissimis imperatoribus*: allervriendelijkste keizers) de macht gaf, heeft ze ook aan de gruwelijke wreedaard (*crudelissimo*) Domitianus gegeven. Het eind van boek V ademt met de hoofdstukken 24, 25 en 26 een positieve sfeer. Ze gaan over het ware geluk dat christelijke keizers de wereld brengen. Keizer Constantijn die het christendom tot staatsgodsdienst verhief is zijn eerste voorbeeld en Theodosius die van 379 tot 395 de oostelijke rijkshelft regeerde wordt geprezen om zijn geloof en zijn vroomheid. Een anekdote tot besluit. Theodosius voerde oorlog tegen Eugenius die onrechtmatig op de troon van de westelijke rijkshelft terecht was gekomen. Theodosius won de beslissende slag en liet de beelden van Jupiter omverhalen die de tegenstanders in de Alpen hadden neergezet om Theodosius schade toe te brengen: “De bliksemschichten van die Jupiterbeelden waren van goud en

Theodosius' koeriers zeiden daarvan schertsend – in de algemene blijdschap mochten ze dat wel – dat zij daar best door getroffen wilden worden, waarop de keizer ze hun vrolijk en vriendelijk cadeau deed.”

In boek VI komt de vraag aan de orde of de eredienst van de heidense goden de mens na zijn dood van nut kan zijn. Het feit dat boek VI in omvang niet heel veel meer dan de helft van boek V is, doet al wat over het antwoord op die vraag vermoeden.

Chris Dijkhuis

KINDERNEVENDIENST

Tilly Jansen gaat tot onze grote spijt de kindernevendienstgroep verlaten.

Ze heeft zich 11 jaar met hart en ziel ingezet voor de kinderen van de Boskapel. Vele zondagen heeft ze de kindernevendienst gevuld met prachtige verhalen, het voeren van gesprekjes en passende opdrachten. Twee keer per jaar verzorgde ze samen met Marjolijn vol aandacht de kindermiddagen en in ons overleg had Tilly steeds weer een zeer waardevolle inbreng. Ook namens de kinderen, heel hartelijk bedankt voor alles wat je gedaan hebt, Tilly.

Met het vertrek van Tilly blijven er nog zes mensen over om de kindernevendienstkar te trekken. Iedere week kindernevendienst voor 4 tot 12 jarigen plus één keer per maand een kindernevendienst voor 8 tot 12 jarigen er extra bij, voorbereidingen voor communie, kerstviering, en dergelijke zaken meer, maakt dat de druk wel erg wordt opgevoerd voor ons. We vinden het allen van belang om met plezier activiteiten voor de kinderen te verzorgen, maar vinden het ook allemaal belangrijk dat er tijd overblijft om zelf deel te blijven nemen aan de vieringen op zondag. U raadt het wellicht al...

We zijn dringend op zoek naar mensen die mee willen werken in de kindernevendienstgroep.

Tot nu toe hebben we enkele ouders van kinderen benaderd, maar we zijn van mening dat er zeer waarschijnlijk ook personen onder u zijn, die geen schoolgaande kinderen hebben, maar die zich even zogoed kunnen aansluiten bij onze groep.

Deze oproep is dan ook voor ieder van u bedoeld. Wie komt ons, maar vooral de kinderen in de Boskapel een handje helpen?

Wanneer u zich wilt aanmelden of vragen hebt, kunt u terecht bij een van de kindernevendienstleden of Joost Koopmans. Wij wachten met smart op de reacties.

Alvast onze hartelijke dank.

Namens de kindernevendienstgroep,

Margret Witteveen

VAN DE AMNESTYTAFEL

Vorige week maandag 14 april.

Vanmiddag ga ik de groetenactie voor komende zondag voorbereiden. De adressen zijn geselecteerd en het voorwerk is al door de anderen leden van onze groep gedaan. Ik ga de brieven verzendklaar maken. Als ik net begonnen ben komt Sofie, een meisje uit de buurt even langs. Ze biedt meteen aan om mee te helpen en ik leg haar het principe van Amnesty uit.

Dan gaan we samen aan de slag om de namen van de gevangenen uit te zoeken. Opeens roept ze uit: "deze moeten we nemen, die man zit al 32 jaar in de gevangenis". Ze geeft mij de brief en inderdaad een 52 jarige Amerikaan zit al zolang in de dodencel.

Zijn vonnis zou afgelopen november zijn voltrokken. Zoals bekend laaiden in die tijd de discussies over een dodelijke injectie weer op. Het gevolg voor de man was dat hij korte tijd voor zijn terechtstelling te horen dat hij weer onbepaalde tijd moet wachten op de voltrekking van zijn vonnis.

We waren er van onder de indruk vooral Sofie die vond dat we alle kaarten maar naar hem moesten sturen. Ze vraagt :” Wat zou hij eigenlijk voor ergs gedaan hebben ?“. Dat weet ik ook niet maar we waren het er over eens: niemand mag zolang in een dodencel zitten, wat voor verschrikkelijks hij ook gedaan heeft. Sofie zegt : misschien was hij trouwens wel helemaal niet schuldig. Dat is ook wel eens gebeurd antwoord ik en daarom is Amnesty tegen de doodstaf. Ik leg uit dat Amnesty International een belangrijke organisatie is omdat de gevangenen een stem en gezicht krijgen door hun namen aan de buitenwereld bekend te maken.

Sofie zoekt een mooie kaart voor hem uit en ze schrijft een lieve groet in haar beste brugklas engels en we ondertekenen hem samen. Dan gaan we verder met de actie voor zondag tot ze opeens verschrikt roept het is zes uur en ik moet gaan schaatsen en daar rent ze de deur uit.

Ik ga in de mooie lenteavond de brief posten en denk aan een eenzame man in zijn cel en aan Sofie die zo met hem begaan was.....

Ook de Boskapellers waren zondag 20 april begaan met de gevangenen want alle brieven zijn verkocht. Daarvoor onze hartelijke dank

Ank van Balkom